

Z tygodnia.

Rozbrojenie armii polskiej Jenerała Muśnickiego.

Po krwawych wypadkach pod Kaniowem nastąpił dalszy akt tragedii polskiego żołnierza: rozbrojenie korpusu jen. Muśnickiego przez wojska niemieckie. W ten sposób trzydziesto-tysięczna armia polska, pod wodzą jen. Dowbór-Muśnickiego, która od szeregu miesięcy, jako neutralna siła zbrojna, stała załogą między Berezyną i Dnieprem na Białej Rusi, przestała istnieć. Armia ta, jak wiadomo, podlegała dotychczas Radzie Regencyjnej, a to na mocy układu z jenerałem gubernatorem Beselerem. — Pismem z dnia 10. maja zawiadomił n. Beseler Radę Regencyjną, że odbiera się jej to prawo i podaje korpus jen. Muśnickiego pod niemiecką komendę Ober Ost. Komenda ta oddała znów Korpus Polski pod rozkazy 10. armii niemieckiej, która zarządziła jego rozbrojenie i zniesienie.

Oto schemat wydarzeń. Szczegółowy ich przebieg przedstawiają historyczne dokumenty, które zamieszczamy poniżej, a które nie wymagają komentarzy.

* * *

Dnia 22. maja wydał jen. Muśnicki do swego korpusu rozkaz, którym opublikował trzy dokumenty: list Rady Regencyjnej do siebie, dalej list jen. Beselera do Rady Regencyjnej, wreszcie ultimatum, wystosowane przez komendę Ober Ost do Korpusu Polskiego.

Rada Regencyjna pisała co następuje:

List Rady Regencyjnej.

Warszawa, dnia 10. maja 1918.

Powołując się na załączone pismo urzędowe Gen. Pułk. Beselera, komunikujące nam zmianę decyzji Gł. Kwatery Niemieckiej, w sprawie naszego udziału w decyzjach natury politycznej, zawiadamiamy Waszą Ekscellencję, że od dnia dzisiejszego Pan Generał Radzie Regencyjnej nie podlega, a I szty Korpus od złożonej przysięgi zostaje zwolniony. Wszelkie układy dalsze z władzami niemieckimi Pan Generał musi prowadzić samodzielnie, kierując się nie tylko względami na własny Korpus, ale przede wszystkim na interes narodowy. W interesie zaś narodowym leży, by mimo wszystko, co zaszkodzi, a tak niezmiernie utrudnia położenie, do ostrego konfliktu nie dopuścić. Polecając Pana Generała i podległe mu bohaterkie wojsko opiece Boskiej, zapewniamy Go o niezmiennym naszej życzliwości.

Aleksander Kakowski, arcybiskup.

Zdzisław Lubomirski. Józef Ostrowski

Pismo to zostało otrzymane w Bobrujsku dnia 21. maja o godzinie 130 po południu.

List jen. Beselera brzmiał, jak następuje:

Jen. Beseler do Regencyi.

General-Gubernator.
Nr. 2137 18.

Warszawa, 8. maja 1918.

Dodatkowo do mojej odezwy z dnia 3. b. m. mam zaszczyt zakomunikować Najdostojniejszej Radzie Regencyjnej, że wskutek godnego żalu zachowania się Rządu Polskiego w Kijowie (!), zwierzchnie Dowództwo Naczelne nie może nadal uznawać prawa Dostojnej Rady Regencyjnej do współdziałania w decydowaniu politycznym kwestyi wojskowych. Bezpieczeństwo naszych wojsk, wciąż jeszcze walczących na wschodzie, wymaga bezwarunkowo, ażeby na tyłach nie było obcych oddziałów wojskowych, utworzonych z części składowych rozformowanej armii nieprzyjacielskiej, które nie poddają się bez zastrzeżeń niemieckiemu dowództwu naczelnemu. To zrozumiałe samo przez się wymaganie wojskowe stoi w rażącej sprzeczności do zawartego w liście p. Prezesa Ministrów z dnia 30. z. m. żądania, mogącego mieć najcięższe następstwa, ażeby oddziały wojskowe polskie, wydzielone z armii rosyjskiej, poddały się bezwarunkowo Dostojnej Radzie Regencyjnej i słuchały tylko jej rozkazów. Takie pojmowanie współpracownictwa w kwestyach wojskowych nie może być tolerowane już z zasadniczych względów wojskowych, mianowicie ze względu na jednolitość dowództwa, przecież ono również zasadniczym liniom wytycznym patentu z dnia 12. września 1917.

Na zasadzie zmienionego stanu rzeczy od generała Dowbór Muśnickiego zażąda się oświadczenia,

że wraz ze swoim korpusem uznaje bezwarunkowo niemieckie dowództwo naczelne. Następnie będzie zawarta nowa umowa z I szym Korpusem Polskim, jako wojskiem neutralnym, dla rozszerzenia umów Bobrujskich. Dostojnej Radzie Regencyjnej nie może być jednak przyznany bezpośredni w tym udział.

Podpisał v. Beseler.

Ober-Ost do Wojska Polskiego.

Ultimatum Ober-Ostu brzmi, jak następuje:

Korpus Polski podlega zupełnemu rozformowaniu. Wszelkie stosunki pomiędzy Korpusem i Radą Regencyjną są wzbronione. Werbunek do I szego Korpusu Polskiego jest wzbroniony. Rozformowanie I szego Korpusu Polskiego powinno się zaraz rozpocząć. Wskazówki, dotyczące rozformowania, będą dane przez Ober Ost w porozumieniu z generałem gubernatorstwem warszawskim i z wojskowym gubernatorstwem lubelskim. Rozformowanie będzie sprawowane przez komendy nadzorcze 10. Armii. Należący do I szego Korpusu Polskiego będą wysłani do miejsc, skąd pochodzą. Wszelka broń, należąca do I szego Korpusu Polskiego, oraz cały materiał wojskowy, przed odjazdem do kraju, ma być oddany za pokwitowaniem komendom odbiorczym 10. Armii.

Terytorium, przeznaczone dla I szego Korpusu Polskiego, będzie zajmowane przez wojska niemieckie w razie potrzeby. Przepawy przez Dniepr będą obsadzone natychmiast przez wojska niemieckie. Granice terytorium, przeznaczonego dla I-go Korpusu Polskiego, będą zastosowane do granic administracyjnych (granic powiatów). Zabrania się I szemu Korpusowi Polskiemu przekraczać granice rejonu rozlokowania i linie demarkacyjne bez upoważnienia władz niemieckich. Kraj, oddany I szemu Korpusowi Polskiemu, powinien być administrowany według linii wytycznych, które będą wskazywane przez A. O. I. O. i pod zwierzchnim dozorem niemieckim.

Władze niemieckie rozporządzają wszystkimi zapasami, o ile nie są potrzebne dla wyżywienia I-go Korpusu Polskiego. Decyduje o tem władza niemiecka.

Żegluga, wszystkie statki i urządzenia żeglowne oraz policja rzeczna na Berezynie i na Dnieprze przechodzą do rąk niemieckich.

I szty Korpus Polski zobowiązuje się nie prowadzić żadnej działalności politycznej na wydziałonem sobie terytorium, szczególnie zaś nie przedsięwziąć żadnych prób polonizacji i nie dawać charakteru polskiego urządzeniom społecznym, jak kościoł i szkoła. Odrzucenie, zmiana lub niedotrzymanie warunków pociąga za sobą przymusowe rozbrojenie i zabranie do niewoli.

* * *

Warunki powyższe zostały doręczone Korpusowi Polskiemu na ręce jenerała majora Karnickiego, gdyż jenerał Muśnicki był chory. Jenerał Karnicki podpisał je, dodając uzasadnienie następujące:

Zważając na otrzymaną na posiedzeniu kateryczną wskazówkę co do paragrafu 18 umowy, a mianowicie, że żadna zmiana warunków nie jest dopuszczona i że takowe winny być w całość, w ciągu sześciu godzin przyjęte lub odrzucone, dowództwo I szego Korpusu zostaje zniewolone, ulegając przemocy i dla uniknięcia przelania krwi, a także powodując się dyrektywami, zawartymi w piśmie Najdostojniejszej Rady Regencyjnej z dnia 10. maja 1918 r., podpisać warunki, postawione I szemu Korpusowi Polskiemu ze strony niemieckiej w dniu 21. maja 1918 r.

Generał-porucznik Karnicki

pełnomocnik dowódcy I szego Korpusu Polskiego.

Oryginał podpisał:

Dowódca Korp. G. Szł. Gen.-Por. Dowbór-Muśnicki.

Z oryginałem zgodnie: podpułk. Bolecki.

Ostatni przegląd Korpusu Polskiego.

Dnia 22. maja odbył się w Bobrujsku ostatni przegląd Korpusu Polskiego. Do żołnierzy przemówił jenerał Muśnicki, przysięgając o zachowanie spokoju i złożenie broni. Jak donoszą do pism lwowskich, rozkaz ten wywołał wśród żołnierzy polskich niestychane przygnębienie. Oficerowie płakali, kawaleria domagała się walki. Ostatecznie karny żołnierz polski poddał się rozkazom wodza. Broń złożono.

Dziennie opuszcza Bobrujsk trzy pociągi, każdy wiezie tysiąc żołnierzy. Demobilizacja powinna więc ukończyć się w dziesięć dni.

Tysiąc polskich dzieci ulega germanizacji

w Pol. Ostrawie na Śląsku.

Dla ratowania ich musi być zebrane w najbliższym czasie:

100.000 koron

na szkołę wydziałową im. T. Kościuszki.

Pieniądze na ten cel przysyłać należy do Banku rolniczego w Oleszynie (na Górnym Rynku 12).

Mimo wojny i kolosalnej drożyzny sprzedaje firma

IGNACY CYPRES,
KRAKÓW, ulica Szewska 13/51

towary po nadwyszczajnie tanich cenach,
1 Brzianka Anker-Remont, system Rostopf,
36 godz. idact, z łańcuszkiem kor. 24 —,
Nisłowy Gre Roskopf na kamieniu koron
30 Stalowy płaski zegarek marki „Enigma”
lub „Volo” K 60 Stalowy damski Remont
kor. 60 —, Budzik najlepszy kor. 25 —,
Złoteuszki srebrne od kor. 12 —, Harmonie
od kor. 40 —, 50 —, 70 — do 150 Szaryps ze smyczkiem
od kor. 40, 50 60, 70 do 120 Za nieodpowiednie wrac-
cam pieniądze

Cenniki darmo i oplatnie.

Odnawiajcie skórę twarzy moim

środkiem łuskowym przez dra
Fankego

za ideal wszelkich środków piękności uznany.

Przez tę kurację łuskową usuwa się nie-
postrzeżenie w przeciągu dziesięciu dni
ze skóry wszystkie znajdujące się w niej
! na niej błędy skóry, jak pętle, zajądły,
pryszcze, fiolety plamy, czerwoność nosa,
wielkie pory itp. zwiędła i obwisła skórę.

Po ukończeniu kuracji ukazuje się odświeżająca pę-
kność cery młodzieńcza, świeża i czysta jak u dziecka.
Wykonanie wygodne w domu i niedostrzegalne dla
otoczenia. Cena 15 K. — Dyskretna wysyłka za za-
liczką lub nadaniem należności (także w markach).

Salon J. Oswald Wien XIII, Penzingerstrasse 58, III. 88.

W Administracji Nowości Ilustrowanych

jest do nabycia

Księga pamiątkowa wielkiej wojny.

(Kalendarz z 1916 roku).

Cena: oprawne w płótno 3 kor., broszuro-
wane 2 kor.

PIEGI

jak i czerwoność twarzy, nosa, zajądły, wagner
i zmarszczki, obwisła skórę, wszystkie nieczysto-
ści skóry znikają pod gwarancją po dawno zna-
nej dr. A. Rixa maści Pompadour, zupełnie nie-
szkodliwej. Próba doza K 1-50, większa doza K
4-—, Dr. A. Rixa mleko perłowe, płynny puder
różowy, biały i nat. alnie żółty. 1 flakon K 5-—.

Dyskretna wysyłka za pobraniem lub nadaniem należności.

Kosmetyczne preparaty dra A. Rixa

Wiedeń IX, Laubengasse 8/F.

Do nabycia w Krakowie: Apteka Władysławskiego, ul. Floryan-
ska 15, Perfumeria Reim i Ska, Rynek 85. K. Mikuszewski,
plac Demickiński. Komorowski, Floryńska 88. Beckner,
Długa 4, Uniwersalny magazyn M. Drobner. We Lwowie:
Apteka Racker, ul. Krakowska, apteka M. Eitingera pl. Goh-
stewskiego. Perfumeria Świątkowskiego. Tarnów: Drogeria
Bracha. W Białym Drog. Polacka, ul. Kielecka. Lublin:
Perfumeria Świątkowska. W Wilnie: Drog. Yankowski.
W Rzeszowie: Drogeria Lindego.